

Štampa vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katol. tis-
kovnega društva do-
lživajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
ajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 46.

V Mariboru, dne 16. novembra 1899.

Tečaj XXXIII.

Državni zbor.

Državni proračun za l. 1900.

Za leto 1900 znašajo troški za Avstrijo 1.585.403.000 kron, dohodki so preračunjeni na 1.585.811.000 kron, preostanek toraj okoli 400.000 kron. Stroški se bodo pomnožili za 65 milijonov kron in sicer zavoljo izboljšanja plač finančne straže, žandarmerije in držav. železniških uslužbencev. Dohodki se imajo izboljšati v isti meri, na pr. dohodek od davka na sladkor za 30 milj. kron. Vlada zahteva na dalje, naj se jej dovoli pobirati davke do 30. aprila 1900. To je pač veliko vprašanje, ali jej bo zdajšnja večina državnega zbora dala to dovoljenje. Načelnik najvažnejšega proračunskega odseka je Čeh dr. Začek, ki je pred par dnevi očital zdajšnji vladi, da je zakrivila prelivanje krvi na Českem. Ali bodo Čehi hoteli vladi dati tako dovoljenje? Večina še ni sklenila, kako hoče postopati v tej zadevi.

Vodstvo večine.

Želeti bi bilo, da bi se na čelo večine postavil mlajši mož, kakor je vitez Javorski. Starček 80 let ni kos težavni nalogi, ktero ima spolnovati kot voditelj večine v teh zmedenih državnih razmerah. Pozabi na eno ali drugo važno zadevo. Pozabil je zadnjič sklicati načelnike raznih strank k posvetovanju, kako se naj glasuje zastran predloga socialnih demokratov o popolni odpravi znane § 14. Tako je prišlo, da so nekatere stranke na desnici glasovale za predlog,

druge proti njemu. Ko bi mož v razgovor skliceval ob pravem času ude tako imenovanega eksekutivnega komiteja, se ne bi pripetila ta zmedenost, kakršno smo doživeli zadnjič pri volitvi načelnikov za razne odseke.

Odprava koleka za koledarje in časnike.

Tiskovni odsek je sklenil soglasno, da se odpravi ta kolek, ki je državi prinašal okrogla 2 miliona letnih dohodkov. Kako bo finančni minister pokrtil ta primanjklje, še ni znano. Govori se, da hoče vpeljati nov davek na prevažanje (Transportsteuer). To bi bila velika krivica, ker bi vsi, ki morajo kupovati žito in drugo blago, morali taisto dražje plačevati.

Državna podpora za ponesrečence po toči in povodni.

V večerni seji 9. novembra se je sprejela postava, katero je sklenil odsek 36 udov v podporo ponesrečencev. Po tej postavi sme vlada 3 milijone gld. razdeliti za tiste, ki so mesca septembra 1899 vsled velikih nalivov škodo trpeli. Ta znesek se bo deloma podaril za nakup živeža, semena, krme itd., deloma brezobrestno posodil občinam, za popravilo razprtih cest itd. Za taka posojila bodo morale jamčiti občine in se morajo povračevati s 1. januarjem 1900. — Za popravilo strug pri vodah se dovoli zopet 1 milijon gld., 600.000 gld. se dovoli ponesrečencem vsled povodnji in drugih vremenskih nezdod ki so se pripetile po raznih kronovinah. Nadaljnih 500.000 gld. se dovoli tistim, kateri so v sili, pa ne spadajo med zgoraj imenovane, ali

kteri so v prejšnjih letih bili poškodovani, pa je bila državna podpora dozdej premajhna. Do 15. majnika 1900 mora vlada državnemu zboru poročati, kako je razdelila te svote. To razdelitev bo izvrševala vlada v porazumljenju z deželnimi odbori; v slučajih pa, kjer morajo jamčiti občine, v nadaljnjem porazumljenju z občinami. Vse vloge in listine v teh podpornih zadevah so proste vsakega koleka. Dovoli se nadalje za popravilo razprtih državnih cest in mostov 600.000 gld. Za popravilo vodnih strug, ktere ima vlada na svoji skrbi, pa so bile poškodovane po teh nalivih: 950.000 gld. za popravilo pri solinskih stavbah 140.000 gld., v državnih gozdih 860.000 gld., pri popravilu državnih železnic, razprtih po tej povodnji meseca septembra 2.150.000 gld. — skupaj se bo razdelilo torej 9.800.000 gld. Odsek za te vremenske nezdode je pa nadalje sklenil še nekatere jako važne zahteve do vlade, izmed katerih omenjam vsaj nekatere:

1.) Če bi ta znesek z 9.800.000 gld. ne zadostoval za podporo vseh ponesrečencev, naj vlada vsaj do 15. maja 1900 tirja od državnega zbora nove podpore.

2.) Vlada naj pozve vsa zemljišča, ki ležijo ob vodah, kjer se leto za letom ponavlja povodenj in naj nagloma zniža ali odpiše zemljiški davek.

3.) Važno za Haložane! Visoka vlada se pozivlja, da Haložane, okrajno glavarstvo Ptuj, ki se pečajo z vinarstvom, pa so v hudi stiski in so vsled raznovrstnih nadlog, posebno po trtni uši in po plesnivcu težko poškodovani, podpira z državnimi

Listek.

Ko bi ubogala. . .

(Črtica. Spisal Vek. Potočnik.)

Na mesto je legal mrak.

Okoli hišnih oglov je pihal pomladanski veter ter se poigraval s papirji ležečimi po ulicah, jih vzdigoval, vrtel v kolobarju in jih spuščal na zemljo.

Na nebu so se kopicili oblaki v čudnih podobah in skupinah.

Bilo je vlažno aprilsko vreme.

Trudni fabriški delavci so hiteli s povešenimi, težkimi glavami proti svojim domom ali pa v krčme, meščani so se podvizali, da pridejo k svojim družinam.

Po tlaku Koroških ulic korakal je mlad mož lepe postave, z majhnimi, črnimi brki, žarečimi, strastnimi očmi. Njegov obraz je bil nekako upaden, blede. Tu pa tam je stisnil ustnice, škrtnil z zobmi ter siknil: «Ne bo je!»

Iz zaduhle krčme «pri zamorcu» se je slišalo pretrgano, pijano petje in kričanje.

«Vrag! Zastonj čakam;» se je hudoval in se zavil v dolg, rujav plašč.

V zvoniku je ura odbila poludevet.

«Rudolf, ne zameri!» se je oglasil tanek, zvonki ženski glas.

«Ravno sem namenil oditi. Da ti odkrito povem, Režika, to ni lepo, da te moram tako dolgo čakati.»

Njegov glas je postal prijazen, prikupljiv, obraz dobival je jasnejše, veselejše poteze; njegove oči pa so se svetlikale še bolj strastno.

«Veš, Rudolf, nisem mogla prej. Gospa se je tako dolgo opravljala, in še-le sedaj je odšla vsa družina v gledališče. Ne zameri mi torej!»

Rudolf se je nasmehljaj.

Režika ga je ljubko pogledala ter bila srečna, da ji je odpustil, da ni hud.

Prišla sta do krčme «pri zamorcu.»

«Vstopiva za pol ure,» je dejal Rudolf.

«Tu — notri?» se je začudila.

«No, da! . . .»

«Kaj pa si bodo ljudje mislili?»

«Kaj? Nič — —»

«Raje se sprehajajva,» mu je odgovarjala.

«V tem hladu, ne? Da se prehladiš . . .»

Le notri!»

In stopila je za njim.

Sredi zaduhle, zakajene in umazane sobe visela je raz strop majhna, slabo brleča svetilka. Gosti oblaki dima so se podili sem in tje ter izkali izhoda pri nizkih oknih in

durih. Okoli z vinom in pivom politih miz so sedeli gostje v ponošenih oblekah, z udrtimi očmi, razbrzdanimi obrazi. Videlo se jim je, da so si dovolili več ali manje čez mero.

Tam v kotu sedeči zidar je kričal: «Danes je sobota, privoščimo si!»

«Privoščimo si!» so odgovarjali pijani glasovi.

Režiki je bilo čudno pri srcu, ko je videla to življenje; nekaj jo je dušilo, vznemirjalo.

«Rudolf, če že hočeš v krčmo, zakaj pa ne greva kam drugam? Sami pijanci . . .»

«Kam drugam?» je nekoliko čemerno odvrnil.

Hm! . . . Saj bi morebiti šel kam v boljšo gostilno; pa ljudje, ljudje . . . Kaj bi si mislili! On, Rudolf Langer, uradnik, pa hodi s hišno in dojljo iz kmetov — po gostilnah! Ha-ha! — No, njenega cvečnega obraza bi se mu nikakor ne trebalo sramovati, toda . . . Pa, saj se tukaj lahko imenitno zabava in kratkočasi.

Natakarica jima je prinesla vina.

Dolgo sta sedela.

Rudolf ji je šepetal tako sladko in ljubezljivo mamljive in vabljive besede o prihodnji sreči, o skupnem življenju.

sredstvi. Ta predlog se je v odborovi seji sprejel na predlog poslanca Žičkarja.

Nadalje naj vlada pomaga tistim, ki so poškodovani po poljskih miših, naj zida železnico na Belokranjskem itd.

Da bi naši Štajarski slovenski po vremenskih nezgodah ponesrečeni rojaki tudi postali deležni teh precej bogatih državnih podpor, naj se naravnost po svojih občinskih uradih obrnejo do c. kr. namestništva v Gradcu, pa naj natančno popišejo škodo, ktera se njim je zgodila po povodnji ali po toči.

Obravnava o tej podporni zadevi se je vršila v večerni seji 9. novembra, ki je trajala od 7 ure do blizu polnoči. Zglasilo se je k besedi brez števila govornikov. A predsednik dr. Fuchs je djal že pri upisovanju govornikov: »Gospodje! hočete ljudem pomagati z besedami ali z denarjem?» Enako je opominjal tudi začetkoma razprave, naj vsak poslanec malo govori. Zraven tega predlaga gornjeavstrijski poslanec Erb, komaj ko so nehali govoriti trije ali štiri poslanci, naj se sklene razprava, kar se je tudi sprejelo in tako so zgubili pravico govoriti vsi oni poslanci, katerim tega žreb ni privoščil. Če se namreč zgledi mnogo poslancev k besedi, se žreba, po kateri vrsti naj pridejo k besedi. Navadno govorijo le nekateri, a zadnji, ki so prišli ob besedo, si izvolijo generalnega govornika, ki bi moral govoriti sicer za vse svoje tovarše in povedati vse to, kar so imeli oni na srcu; a navadno pové le samo to, kar je on želel za svoje volilce govoriti.

Položaj na Češkem in Moravskem.

Dne 9. novembra je govoril socij Berner o prelivanju krvi na Moravskem. Mlatil je prazno slamo skozi cele tri ure. Govoril je o tem in onem, samo o tem, kar je bilo na dnevnem redu, ni govoril. Skušal je dokazati, da na Moravskem hodita roka v roki katoliška cerkev in pa — Judi! Tega sicer pameten človek ne verjame, tudi Berner sam ne; pa morda se vendar najde kakšen kalin, ki sede socialnemu demokratu na limanice. V isti stvari je pa imel danes, 10. novembra, besedo poslanec Schneider. Ta je znan velik sovražnik Judov in je danes kakšne tri ure prav krepko mlatil po židovskih plečah. 9 let ni imel več prilike, v zbornici govoriti proti Judom; zato se je dne iskreno zahvalil poslancem, ki so mu meso prepustili in pripomogli k besedi. Dokazoval je z bukvami, katere je prinesel seboj, s podobami, katere je kazal poslancem, in z lastno skušnjo, kako so Judje krivi vseh nesreč, katere tarejo avstrijske narode. Judje morijo krščanske

Čutila se je srečno, presrečno.

Vino ju je razgrela.

Rezikina lica so gorela; nemirno se je gugala na stolu, postajala je glasnejša, se hrupno smejala in zdaj pa zdaj skušala peti z onimi tam pri sosednjih mizah.

In od tedaj sta bila večkrat »pri zamorcu«.

(Dalje prih.)

Smešničar.

Katehet: Tončka povedi mi, zakaj prosimo v »Očenašu« za vsakdanji kruh, zakaj ne kar za cel teden ali pa cel mesec naprej.

Tončka (nekoliko pomišljuje): Gospod katehet zato, ker bi splesnil.

Oče: Tinček, ravno sedaj ti je štoklja donesla malega bratca, ga hočeš videti?

Tinček: Oh oče, še raje kot bratca, bi videl štoklja.

Skupil jo je. Trije Podgorci pridejo v večje mesto ter zijajo gori po oknih visokih hiš. Na nekem oknu sloni ošaben meščan ter se posmehuje kmetom: »Kaj zijate, ali mislite, da je to cerkev?»

»O ne«, hitro zavrne Jernač, »ko bi bila cerkev, bi satan ne gledal skozi okno«.

mladeniče in dekleta, jim spuščajo kri, katero potrebujejo pri svojih judovskih obredih. Pred par meseci so zaklali neko deklico na Moravskem, ker so potrebovali njeno kri za svoj velikonočni praznik. Ko bi Judov ne bilo, bi se v Avstriji lahko razumeli Nemci, Čehi in drugi narodi. Ker je bilo že nekaj dni znano, da prinese Schneider k svojemu govoru tudi razne slike in ker je bilo vse radovedno, kaj bo govoril, je imel poslušalcev, kakor malokateri poslanec. Po njegovih besedah vse uboga le Jude: okrajni glavarji se ravnaajo po tem, kar jim ukazujejo židi; deželni namestniki poslušajo jude, »Vi ministri« je pokazal na ministerske sedeže »se ravname« po Judih. Poženite proč Jude, pa bo mir v Avstriji! Velikanski smeh in plosk je nastal po zbornici večkrat med njegovim govorom, posebno pa, ko je sklenil svoje besede.

Čehi in notranji minister dr. Körber.

V seji 10. novembra je skušal pojasniti položaj na Moravskem minister Körber ter oporekal trditvam čeških govornikov. Med drugim je rabil besedo: »Žandarji so le svojo dolžnost storili, ko so streljali«. Na te besede je nastal strahovih ropot po zbornici, zlasti med Čehi. Minister je moral vtihniti — predsednik Lupul je zbežal s svojega sedeža, seja je prenehala za četrt ure. Čehi so hoteli zgrabiti ministra, katerega so pa branili levčarji, ko se razburjenost nekoliko poneha, otvori zopet Lupul sejo; minister je natihoma, prav previdno in zmerno smel končati svoje besede. Zdajšnja vlada pač ne bo mogla rešiti svoje naloge.

Vojska v južni Afriki.

Angleži imajo smolo pri vseh svojih podjetjih v Južni Afriki. Ti ošabneži so si povzročili velik križ, seveda sami s svojo brezobzirno pohlepnostjo. Računali so kajpada, da najde njihova prva armada Bure do cela nepripravljene, in niti na um jim ni prišlo, da se bodo mogli njih nasprotniki preskrbeti z deloma boljšimi in modernejšimi vojnimi potrebščinami, kakor jih imajo iznajdljivi Angleži. Mislili so, da bodo s peščico burskih kmetov in pastirjev gotovi v dveh, treh tednih, ter si zato iz prva izposlovali zelo neznatno svoto vojnega kredita. Toda takoj prva poročila z bojišča so jih poučila, da se dogodki na južno-afriških tleh prav ne vjemajo z računi in načrti pri zeleni mizi v Londonu.

Angleži so mislili, da pojdejo njih vojaki v Južno Afriko samo na sprehod ali na zanimivo vajo. Upali so, da bodo njihove čete praznovale božične praznike prav prijetno v Pretoriji in Johannesburgu; toda motili so se. Dan za dnevom dohajajo vesti, da ne morejo doseči njihove čete nobenega uspeha, da so Buri močani, sila vstrajen in nevaren sovražnik, in da so bili Angleži že parkrat prav zelo tepeni. V Londonu so sedaj menda že sprevideli, da so kmetski Buri v boju docela jednaki evropski moderni vojski. Spoznali so, da je možno premagati Bure le z mnogo večjo vojsko, s tako mnogoštevilnimi četami, da pride na jednega Bura po deset ali več Angležev. S premočjo hočejo torej Angleži ugnati junaške Bure. Doslej so imeli Angleži v Južni Afriki 17 bataljonov pešakov, 5 konjeniških polkov in 10 topničarskih baterij. Ekspedicijski kor generala Bullerja, ki je že blizu svojemu cilju, pa šteje 32 bataljonov pešakov, 8 konjeniških polkov in 46 topničarskih baterij. Že samo to je velika armada, a Angležem se zdi še premajhna. Poslati morajo, ako naj dosežejo resnično zmago, še dvoje korov. Da bodeta oba celotna in dovolj močna, bodo morali poslati skoraj vse svoje vojake v Južno Afriko in obdržati doma le milico. Milice izven rodne zemlje namreč ne smejo rabiti. Angležem mora torej hudo presti, ako alarmirajo skoraj vso svojo armado zoper skromne kmete Bure. Le v Indiji in v Egiptu morajo pustiti nekaj večjih čet,

sicer pa se zbere vse angleško vojaštvo v Južni Afriki. Tako velikanski moči se menda Buri ne bodo mogli uspešno ustavljati, in končna zmaga je Angležem skoraj zagotovljena. Toda ta zmaga ne bo niti častna, niti cenena, kajti vojna bo stala Anglijo toliko, kakor še nikdar nobena.

Iz Estcourta se poroča v London, da je došel tja Barnard, posestnik železniškega hotela v Ladismythu, ki je povedal, da Buri mesto neprenehoma bombardirajo. Angleški topovi se z burskimi nikakor ne morejo meriti. Položaj v Ladismythu je resen. Iz Pietermaritzburga pa javljajo, da bitke, ki so se vršile v petek in četrtek, niso bile velike in tudi ne za Angleže srečne. General Withe je docela odrezan od zunanjega sveta. Svoja poročila odpošilja le z golobi pismošami. Angleški časopisi zopet grdo lažejo, ko poročajo, da je oklopni vlak iz Estcourta prodril skoz sovražnika ter se peljal v Colenso, kjer je pustil štiri vagone streljiva, hrane in drugih potrebščin ter se zopet vrnil v Estcourt. To bi bilo sicer Angležem zelo ljubo, a se ni posrečilo, res je pa, da so Angležem Buri vse imenovano pred nosom vplenili, ker Colenso in njegov železni most, preko katerega vodi železnica, je že več dni v rokah Burov. Angleži operirajo z vedno novimi lažmi, kar dokazuje, da nimajo nič resničnih uspehov. Transport novih čet se jim tudi ni posrečil gladko. Parnik »Rapidan« se je moral vrniti, ker je na njem med viharjem poginilo nad 200 konj. Parnika »Puritan« in »Persia« sta morala ustaviti se radi poškodovanega stroja sredi poti, parnik »Canning« da radi požara sploh ni mogel odriniti. »Roslin Castle« je baje došel v Capstadt in tako tudi parnik »Moor.« Na tem slednjem so bili tudi poveljniki treh divizij pešcev, lord Metheun, sir C. Clery in sir W. Gatacre in njihov štab.

Jako čudno je, da se Burom še doslej ni posrečilo polastiti se utrjenih treh mest, Ladysmith, Mafekinga in Kimberleya, dasi divja boj okoli njihovega zidovja že več tednov.

Simpatija cele Evrope za Bure grozno peče angleške vodilne kroge, da, bržkone mnogo bolj nego porazi sami. Da simpatizujejo z Buri Nizozemci in Vlanci kot sorojaki transvalskih Burov in Oranjecev, je Angležem popolno umljivo, tudi simpatije ruskega naroda bi kramarji že še prenesli, dobro vedoč, da Anglija še nikdar ni mogla računati na prijateljstvo Rusije, da pa se vnemajo za Transvalce in Oranjece tudi druge evropske države, posebno pa Nemčija in Francija, to pa presega že vse meje. Radi bi se Angleži temeljito znesli nad temi nehvaležnimi sosedi, a manjka jim primernih sredstev in močij, zato so nastopili pot preziranja. »Velika Britanija je vzvišena nad takim poniževanjem inozemstva«, piše »Daily Telegraph«, kdor pa prebira uvodnike ostalih velikih časnikov in pozna javno mnenje angleškega ljudstva, je prepričan, da je ravno nasprotno resnica.

Novih poročil ni. Angleški listi pogrevajo dogodke, ki so se zgodili že pred tremi tedni, in skušajo opravičiti kapitulacijo Angležev pri Nicholous-Necku, kjer so ujeli Buri par tisoč Angležev, s tem, da trdijo, da se je zgodila — pomota. Neki častnik je mislil, da je ostala le še njegova četica živa, in da so vsi drugi pobiti. Zato je pokazal belo zastavo in dal trobec ukaz, da je dal znamenje, naj se streljanje ustavi. To je bil vzrok, da so se udali Angleži. Zares, lepa bajka, s kojimi Angleži slepe svet. Prišel je tudi glas da so poslali Buri iz Pretorije še zadnje, za vojno sposobne moške, katere bode vodil Koss-Kock, brat ubitega burskega poveljnika. Angleški listi sklepajo, da so poslali Buri sedaj že vse na boj, in da novih čet ne morejo dobiti od nikoder, sedaj pa že dohajajo vesti, da temu ni tako in Burov in njih zaveznikov še ne bode tako kmalu konec. Bodočnost pokaže ali bo zasijala Burom zlata svoboda ali angleško suženjstvo. Želimo jim od srca vojne sreče.

Politični položaj.

Medeni tedni so za Claryjevo ministerstvo minili, sedaj so se začeli dnevi skrbi in dela. Pogodba Avstrije z Ogrsko še je zmeraj negotova reč. Avstrijski in ogrski odposlanci, ki imajo določiti visokot doneskov k skupnim državnim stroškom, se ne morejo pogoditi. Ogrbi bi radi malo plačevali, a tudi avstrijski odposlanci nočejo nič vedeti o visokem plačevanju, posebno Slovenci in Čehi se držijo trdno in nočejo iti pod 38%, ki jih naj Ogrbi plačujejo. Druga velika skrb pa je sklep kontrolne komisije, ki ni hotela dovoliti vladi 59 milij. gold. za uravnavo novega denarja. Komisija je rekla, naj državni zbor dovoli to svoto, saj sedaj zboruje. A grof Clary bi rad imel od komisije dovoljenje, kajti pred državni zbor si ne upa, tam ima večino proti sebi. Take zmešnjave se nahajajo v naši državi, ker v njej ne vlada pravica, ampak gospodaželjnost nemških napetnežev!

Tiskovni prestopki in porotniki.

V tiskovnem odseku je stavil češki poslanec dr. Pacak predlog, naj se tiskovni prestopki ne obravnavajo več pred porotniki, ampak pred posameznimi sodniki. Dr. Pacak jako slabo sodi o porotnikih, kakor da bi poznal razmere na Spodnjem Štajerskem. Pravi namreč, da se dajo porotniki voditi le po političnih in narodnih predsodkih pri svojih obsodbah, ne pa po svojem vestnem prepričanju. Dobro bo, ako se res porotnikom odvzamejo tiskovne reči, vendar Slovenci vsled tega nimamo upanja, da napočijo za naše liste boljši časi, kajti mnogi naši nemški uradniki niso veliko boljši nego naši nemški porotniki.

Ruščina prepovedana.

Baron Hein je ponosen, da je deželni predsednik na Kranjskem in deželanom rad dá tudi občutiti svoje visoko dostojanstvo. Kranjski Slovenci pa so tako pohlevni, da v Heinu vidijo osebo, ki se ne sme in ne da odstraniti, četudi jim je sitna. V Ljubljani so se hoteli nekateri Slovenci učiti ruski, seveda zasebno. Baron Hein pa je povedal, da se ne smejo učiti. Kranjski Slovenci imajo v deželnem odboru večino in lahko povrnejo ta skandal še s hujšim skandalom. Baron Hein je bil v Mariboru in tudi tukaj je vedno stikal po panslavizmu. In sedaj stika na Kranjskem po njem.

Vsaj nekaj.

Tržaški redarji so dobili nove uniforme narejene po uniformah italijanskih vojakov. V Trstu namreč zelo škilijo mestni očetje tje prek v lačno Italijo. Vlada rada pri njih pogleda skozi prste, toda tokrat se je vendar ojunčila ter prepovedala nove uniforme.

OVADUŠTVO V SRBIJI.

Novi oddelek v srbskem notranjem ministerstvu, ki ima nalogo vohuniti zlasti za uradniki ter vtikati svoj nos v najskrivnejše privatne razmere, ter poslati vsakega sumljivega preko meje, ta črni kabinet je vzbudil v evropskem časopisju soglasno obsodbo, le v Srbiji so ga sprejeli apatično. Ondi se pač nihče več ne upa ziniti česa proti vladi. Uradniki so malone vsi hinavei in klečepalci. Povsod jih obdajajo vohuni in — kar je še hujše — lažnjivi tožljivci, ki so plačani od vlade. Pisma se na pošti še vedno odpirajo. Zlasti radovedni so ti vohuni na vsebino pisem, ki so naslovljena na v hotelih prebivajoče tujce. Cenzura inozemskih listov je najstrožja. Navadno tuje liste konfiscirajo. Le iz Zemuna se vtihotapi nekaj časopisov osebno. Izgoni Srbov so na dnevnem redu. V Zemunu živi že cela kolonija srbskih izgnancev, listi poročajo, da je prišlo v Peterburg 200 ljudi, večinoma Črnogorcev, Dalmatincev in Bošnjakov. Izgon se vrši na zelo priprost način. Dotični, vladi neljubi

osebi se kratko sporoči, naj zapusti srbska tla z vso svojo družino tekom 24 ur. Bogat hotelir v Belemgradu je na ta način izgubil skoraj vse svoje premoženje. Hotel so izročili, ne da bi vprašali izgnanca za dovoljenje, vladnemu pristašu. Inventar se uradno ceni in izgnancu se izplača seveda najnižja svota. Razmere v Srbiji so jako žalostne, a Srbi si menda sami ne znajo in ne upajo pomagati. In to je najžalostnejše!

Narodno-gospodarstvo.

Zadruženje.

(Govor g. Ivana Kač-a.)

(Konec.)

Še eno prepotrebno zavarovanje hočem tukaj omeniti, in to je zavarovanje poljedelcev, to je, kmetov in kmetic, njih otrok, poslov in dninarjev zoper nezgode in onemoglost za delo. Tudi to zavarovanje bomo imeli, ako smo zjedinjeni in zvezani v eno celoto. Da je tudi to zavarovanje prav lahko izpeljivo, hočem dokazati s številkami.

Spodnjištajar ima po zadnjem ljudskem štetju 432.000 prebivalcev. Od teh nas je 60% poljedelcev to je okroglo 260.000. Ako vzamemo, da so zavarovani vsi od 14 leta naprej, to je 80% je okroglo 208.000 zavarovancev. Vsak zavarovanec plača na leto 2 krone, to da svoto 208.000 gld. Vzemimo, da ponesreči in za delo onemore vsako leto $\frac{1}{2}\%$ zavarovancev, to je povprečno 1040 ljudi, kateri se morajo preskrbeti. Vsaki izmed teh dobiva na dan 50 kr. ali na leto 180 gld. oskrbovalnine, to znese na leto 156.000 gld., tako da ostane za rezervni zaklad in opravo 52.000 gld. na leto.

Dragi navzoči! S temi besedami skušal sem dokazati potrebo, pomen in velike koristi zjedinitja. Upam, da smo vsi prepričani da delamo le v korist našega ljudstva, ako osnujemo danes zvezo kmetijskih zadrug za Spodnještajarsko, katere naloga bode, da s časom uvede vse to, kar je v korist našega kmetovalca.

Delajmo torej, dragi navzoči vsi, edino in složno, delajmo brez vsacega sebičnega namena, smoter naj nam bode edino le povzdiga blagostanja našega ljudstva. Snujmo povsodi kmetijske zadruge, katere naj pristopajo k danes osnovani zvezi, da bomo tako zjediniteli vse kmetovalce v močno nepremagljivo celoto katera bode povzdignila blagostanje ne le kmetijskega, ampak tudi blagostanje obrtniškega in trgovskega stanu. Tukaj vam morem povedati, da visoka vlada z vsemi sredstvi jako rada podpira kmetijske zadruge, in bode toliko boljše podpirala zvezo teh zadrug. Saj je vladi do tega, da si ohrani najmočnejši steber države, t. j. kmetijski stan.

Ko smo gospoda moja, pripomogli kmetijskemu stanu do blagostanja, ko bode zopet cvetelo naše poljedelstvo, naša obrt in trgovina, takrat prišla bode tudi ljubezen do rodne zemlje v naše ljudstvo. Saj bodo imeli naši sinovi in hčere dovolj dobrega kruha doma in ne bodo ga iskali drugod. Z ljubeznijo do rodne zemlje prišla bode tudi ljubezen do naroda, prišla bode v naše ljudstvo samozavest, ponos, treznost in marljivost. Naši sosedje bodejo začeli nas spoštovati in se od nas učiti, kaj premore edinstvo, složnost.

Dragi navzoči! Delajmo tukaj na tem polju vsi edini in složni, pustimo na strani vse strasti politike in osebnosti, bodimo si bratje, in delajmo v ljubezni vsi za enega in eden za vse, za blagostanje milega nam naroda. Ko bomo videli, kako da se dviga blagostanje našega naroda v vsih ozirih in ko bomo videli, da si je zopet opomogla naša domovina, naša država, takrat, gospoda moja, bomo lahko položili naše trudne glave k počitku, saj bomo imeli sladko zavest, da nismo zaman živeli, ampak da

smo delali vsi kot eden mož za naše ljudstvo.

S tem končujem svoje poročilo in kličem iz srca: Vsegamogočni Bog, blagoslovi naše delo! —

Dopisi.

Sv. Jurij ob Taboru. Pri Sv. Juriju ob Taboru v Savinjski dolini dne 11. maja 1898 ustanovljena, od c. kr. okrožnega kot trgovskega sodišča v Celju z odlokom 4. junija 1898, III firm 117/98 Gen. I. 211 registrovana kmetijska mlekarska zadruga je današnji dan posredovanjem podpisanega otvorila mlekarnico v omejenem delokrogu. V njej se bo le mleko posnemalo, pinjilo ali zmetalo in surovo maslo prodajalo. Postranski izdelki, rodo in pinjeno mleko se bo dajalo zadrugnikom nazaj.

V ta namen si je zadruga postavila lastno mlekarsko poslopje in si omislila od akcijske družbe Alpha-Separator na Dunaji potrebno orodje, med katerim so zlasti: Alpha-Baby-Separator, Victoria-pinja, priprava za surovo maslo svaljkati, kotel za par, s katerim se greje mleko, dr. Gerber-ja aparat, s katerim se meri maščobo mleka itd. Delo v mlekarnici opravljata dve domači od podpisanega izučeni oseb.

Za poskušnjo je danes prineslo 10 zadrugnikov 72 kg. zjutraj namolzenega mleka, katero je imelo specif. teže 32.7 in maščobe 4.45%. Smetane se je dobilo od 69.5 kg. mleka 9.3 kg. in surovega masla 3.3 kg. Mleko je od krav domače sivo-barvane pasme, katere se zdaj še na travnikih pasejo in brez kake boljše klaje le navadno vživajo. Krave so zdaj v prvi polovici svoje brejosti.

Martin Jelovšek, dež. potovalni učitelj.

Poziv in prošnja. — Podpisano šolsko vodstvo orgljarske šole v Celju, prav lepo prosi vse prijatelje cerkvene glasbe, naj blagovolijo z gmotno podporo na pomoč prihiteti, kajti imenovani zavod je že dobil: harmonium in glasovir, a manjka še mu najpotrebnejšega in to so orglje z dvema manualoma in pedalom. Prijatelji, posebno čč. gg. duhovniki, ne pozabite cerkveno glasbenega in umetnega zavoda, kojega pokroviteljstvo je cerkvena oblast.

Vodstvo orgljarske šole v Celju.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Mil. knez in škof) so se v ponedeljek vrnili z Dunaja, kjer so se mudili pri škofovskih zborovanjih.

(Imenovanje.) Gospod Anton Novak, dosedaj pisar pri tuk. okrožnem sodišču mariborskem je imenovan pomožnim uradnikom pri okrajni sodnji v Sv. Lenartu na Koroškem. — Svetnik nadsodišča v Gradcu Anton pl. Wurmser je imenovan predsednikom okrožnega sodišča v Celju. Kakor znano, je Wurmser velik političen nasprotnik Slovencev. Zraven tega pa listi tudi nič kaj laskavo ne pišejo o tem nemškem uradniku. »Slovenec« na pr. pravi: »njegove juristične zmožnice ga ne usposobljajo za predsednika sodišča!« No, vsaj večine spodnještajarskih nemških uradnikov ne bo nadkrijeval, Slovenci pa mu bodo tem lažje kos. — Gsp. dr. Franjo Pikl je napravil odvetniški izpit v Gradcu in otvoril pisarnico v Kozjem.

(Skušnjo učiteljske usposobljenosti) so naredili v Ljubljani gospodje ozir. gospice: Anica Ambuš iz Laškega z odliko, Enrieta Berlic iz Podčetrčka, Antonija Fuks iz Št. Jederte nad Laškim, Marija Miklič iz Gomilkega, sestra Sebastiana Neuwirth iz Celja, Anica Pfeifer iz Št. Marjete pri Ptujju z odliko, Wildegarda Rieger iz Trbovelj-Vod, Franica Tajnik iz Št. Andraža nad Polzelo, Ana Zupančič iz Št. Martina ob Paki. Samo za nemške šole je usposobljena Terezija Alič iz Vitanja. Nadalje so usposobljeni Ivan Polak

iz Dola, Martin Slopšek od Sv. Duha pri Lučah, Jože Troha iz Zavrča, Klot. Hiti iz Bizeljskega in Tilčika Vidmajerjeva iz Čadrama.

(Slovenske občine in deželni odbor.)

Mnogo slovenskih občin uraduje na Spodnjem Štajarskem v slovenskem jeziku z raznoterimi uradi, kar je tudi edino pametno. Cesarski uradi dopisujejo vsaj deloma tudi v slovenskem jeziku našim občinam. Drugače postopa deželni odbor graški. Če slovenska občina zahteva od deželnega odbora slovenski dopis ali vsaj prestavo nemškega dopisa, zažuga deželni odbor zaporedoma občini kazen z 10 gld. Občina se vstraši in reši potem nemški dopis, kakor ga more. Mislimo pa, če bi vse slovenske občine na Spodnjem Štajarskem deželnemu odboru ne le samo dopisovale v slovenskem jeziku, temveč tudi zahtevale od njega slovenske dopise, bi to napravilo ves drugačen vtis pri graški gospodi, kakor če se oglasi vsakega četrta leta le po ena slovenska občina po slovenski dopis. Slovenski župani in okrajni načelniki! Pošiljajte od zdaj naprej vse nemške dopise deželnega odbora v Gradec nazaj ter zahtevajte slovenske dopise. Okoli 300.000 gld. plačujemo samo za deželne uradnike v Gradcu. Ali nimamo pravice zahtevati, da se nastavlja kot uradniki tudi možje, ki znajo slovenski pisati?

(Francelj Girstmajer) je v velikih škripcih. Dela se čudovito nemškega, toda še vse premalo za njegove volilce v lipniškem okraju. V soboto so mu volilci izrekli nezaupanje v Lipnici, ker se je vedno v nemški ljudski stranki, ne pa med Šenererjanci. Kadar volici poslancu izrečejo nezaupanje, tedaj je navada, da poslanec odloži mandat. Francelj pa noče tega storiti, ampak v posebnem pismu prosi pohlevno in ponižno svoje volilce, naj mu dajo priložnost, da se pred njimi zagovarja. — To pa vendar ni moško prositi, in vendar še tako udano prositi? Kje je nemški ponos?

(Povišanje plač.) Ravnatelj celjske gimnazije g. Peter Končnik je pomaknjen v šesti plačilni razred.

(Poroka.) Poročil se je dne 4. t. m. gospod Karol Sima, trgovec v Poljčanah z gospico Emo Elsbacher, hčerko veletržca v Laškem trgu.

(Konec sveta) smo preživeli, in nikomur se ni zgodilo ničesar. V Livornu je pa bil v nedeljo precej močan potres, ki je poškodoval nekoliko hiš in seveda tudi prebivalstvo hudo prestrašilo, in sedaj si ne upa nikdo prenočiti v hišah, boječ se nadaljnjih sunkov. Neka šivilja je iz strahu, da bo konec sveta, zblaznela in skočila s četrtega nadstropja na cesto, kjer je mrtva obležala.

(Katoliško delavsko društvo) je priredilo v prostorih hotela »Stadt Wien« v nedeljo dne 12. t. m. za svoje ude zabaven večer. Obisk je bil tako mnogobrojen, da je bila velika dvorana skoro premajhna. Točke so se izvajale prav dobro; društveni diletanti so po močeh zabavali občinstvo. Pevci so zapeli jedno nemško in dve slovenske pesmice, katere je občinstvo burno odobraval. — Ali bi se v tem društvu ne mogla o priliki prirediti poleg nemške tudi slovenska igra, katera bi seveda tudi našla mnogih gledalcev, ki bi bili gotovo hvaležni odboru, da jim kaj tacega nudi v materinem jeziku.

(Nesreča.) Josip Budnar, poštni služabnik v Mariboru je peljal pretečeno nedeljo o poludne poštni voziček čez tir. Stroj pride za njim ter ga s tako silo buti ob tla, da si je zlomil desno nogo in težko poškodoval na glavi. Do srede popoldne še ni prišel k zavesti. Ponesrečeni služi več let uže pri pošti in je bil še le pretečeni teden definitivno nastavljen. Nesrečni mož je poročen. Želimo mu kot vrlemu narodnjaku, da se kmalu do dobra ozdravi.

(Vrli šentiljski Slovenci) so se na nedeljskem shodu lahko prepričali o veliki koristi kmetijske zadrage. Upamo, da bo »Slov. Gospodar« lahko v kratkem prinesel

veselo vest, da se je tudi pri Št. Ilju v Slov. goricah ustanovila prepotrebna kmetijska zadruga. Bratje ob meji, neustrašno na delo!

(Ptujski živinozdravnik.) Od Slatine se nam poroča: Pred dvema mesecema se je prikazala v naši občini svinjska kuga. Pri več posestnikih so pobili vse svinje, bolne in zdrave, kakor to zahteva postava. Vsak lahko ume, da tega noben dotični posestnik ni gledal z veselim srcem, vendar ni prišlo do preprirov med njimi in živinozdravnikom, ki je začetkoma bil iz Celja, pozneje pa iz Ljutomer, ker sta ta dva bila z ljudmi uljudna in vešča slovensčine. Te dni pa je prišel ptujski živinozdravnik Tsch. in skoro pri vsaki hiši nastane prepri; in zakaj? Ker mu v prvi vrsti manjka znanje slovenskega jezika in vsled tega tudi razumljivo uljudno občevarje, lastnosti, ki sta dičili celjskega in ljutomerskega živinozdravnika!

(Izvirok petroleja.) Iz Vitanja nam pišejo: Tukajšnji posestnik g. Matija Lorgjer je zapazil, da izvira že dalje časa v njegovem hlevu petrolej. Ljudje so prihajali in zajemali iz vreca kamenito olje, katero njim je lepo svetilo. To je zvedel tudi najemnik vitanjskih fužin, žid dr. Münzer. Kupil je od Lorgjerja hišico s hlevom za 3000 gld., mož in žena pa dobivata do svoje smrti vsak po 200 gld. letnine, ako se spriča po večerakih, da je to res petrolejni studenec. Sosedu Lorgjerjeva, g. Rajmund Hofbauer in g. Leopold Vodusek pa trdita, da se razliva v njunih kletih iz sodov petrolej, ki ga zemlja popiva in kateri zopet izvira v Lorgjerjevem hlevu. Ker bo dr. Münzer pripeljal v kratkem v Vitanje strokovnjaka, se bo tudi pokazalo, kaj je na tem petrolejnem izvirku.

(Iz Celja.) Mesto Celje je izvolilo v okrajni zastop naslednje gospode: dr. Hinko Jabornek, dr. Juro Jesenko, dr. Avgustin Žurbi, Juro Skoberne, dr. Ivan Stepišnik in Oton Ambrožič. Sama slovenska imena, a vendar so vsi veliki Nemci!

(Samovoljno postopanje celjskega okrajnega glavarstva.) Nek slovenski delavec, ki je hotel oditi te dni v rudokope na Nemško, predložil je pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu svojo delavsko knjižico v podpis. Glavarstvo pa je podpis odreklo in delavcu naznanilo, da mu je na Nemško iti prepovedano — ker ne zna nemško. Kaj takega se dosedaj še ni zgodilo! Ali je že kdo slišal, da bi se bilo od izseljencev v Ameriko zahtevalo znanje ondotnega jezika? — Ne! In ali se Nemci učijo slovenskega jezika preden pridejo med nas? — Tudi ne. Pa se tudi nikjer ne nahaja postava, ki bi to zahtevala. To postopanje celjskega okrajnega glavarstva je torej jako čudno in moramo mu prav razločno povedati, da tako daleč še ne sega njegova oblast.

(Čehov gredó streljat!) Dne 8. novembra se je skoz naš kolodvor s popoldanskim brzovlakom iz Ljubljane peljal cel vagon žandarjev na Češko, da streljajo tamkaj na Čehe, kateri nočejo upogniti svojega tilnika nemškim Prusakom in njih prijateljem. Kdor je videl ta vagon, vsakemu se je studilo nad takim nastopanjem naše vlade. Namesto, da bi Čehom zopet dala pravične jezikovne naredbe, da bi dovolila češkim rezervistom se zglašati v materinem jeziku, pa naša vlada pošilja orožnike, da streljajo na nje. In zakaj ravno pošilja naše slovenske žandarje? Ali hoče, da strelja brat na brata? Nemška grozovitost bo kmalu priklopila do vrhunca, vzbudila bo Slované in potem . . . ?

(Oproščen.) Nemški študent Baloh iz Celja je bil obtožen, da je pri znanih izgrelih proti Čehom metal kamenje, a celjsko sodišče ga je oprostilo.

(Petindvajsetletnica župnikovanja.) V fari Sv. Janža na Dravskem polju je danes obhajal veleč. gosp. Janko Simonič. Vodstvo župnije prevzel je dne 15. novembra 1874. Še mnoga leta!

(Knjižnico slovenskih iger) bode pričela izdajati »Slovenska krščansko-socialna zveza«. Koncem novembra izide prvi snopič.

Prinašal bode več iger resnih in šalivih, primernih našemu ljudstvu. Naša slovenska društva naj bi si že naprej naročila to izdajanje in pristavila, ako želé toliko iztisov, kolikor je v igri ulog. Zadošča naznanilo na dopisnici, naslovljeno na »Slovensko krščansko-socialno zvezo«.

Iz drugih krajev.

(Iz Ljubljane.) V nedeljo, 5. t. m., so bile v Ljubljani v »Katoliškem domu« tri šaljive predstave. Dvorana dasi je zelo velika je bila vendar natlačeno polna. Igralo se je v obče jako dobro. Zbrano občinstvo je navdušeno ploskalo spretnim igralcem. Igre, ki se bodo tiskale, zelo priporočamo zlasti vsem krščansko-socialnim društvom, pa sploh vsem Slovencem, ker so prav šaljive in zabavne ter poleg tega ne zahtevajo dosti oseb in priprav. Mislimo, da bodo te igre jako prav prišle tudi vsem bralnim društvom po deželi. Torej naročite jih v obilnem številu in se za nje hitro oglasite, da se bo vedelo primeroma v kolikem številu se naj tiskajo. Pri omenjenem zabavnem večeru pa sem se tudi prepričal, kar mislim, da vas bo štajarske Slovence zanimalo, da je ljubljansko občinstvo zelo navdušeno za krščansko-socialno stvar in da torej ne drvi vse tako brez premisleka za mokrači in liberalci!

(Vseslovenski delavski shod), ki bo spopolnil krščansko-socialno organizacijo, se bode vsekakor vršil o Božiču v Ljubljani. V četrtek je imel pripravljani odbor prvo sejo pod predsedstvom dr. Kreka. V kratkem dobé krščansko-socialna društva in tudi razni naši somišljeniki vabila in potrebna pojasnila. Kdor bi želel kakih podatkov, naj se obrne do č. g. Luke Smolnikarja, stolnega vikarja v Ljubljani. S sklepi vseslovenskega delavskega shoda se bode pričela nova doba krščansko-socialnega gibanja mej Slovenci. Važnost vseh obravnav zahteva, da se somišljeniki shoda udeležijo v najboljšem številu.

(Koroške novice.) Državni slovenski poslanec gospod Lambert Einspieler je imenovan stolnim proštom v Celovcu. — Za nemški šulferajn razvija na Koroškem največjo živahnost gospa Knapič, žena c. kr. učiteljskega voditelja. Gospa Knapič zavziva kruh, ki ji ga plačujejo tudi slovenski kmetje, zato bi bilo dobro, da se nekoliko premaguje. — Narodna šola v Št. Rupertu je dobila tretji razred in pravico javnosti.

(Iz južnih krajev.) V Šklednju pri Trstu je umrl bivši škof tržaško-koperski in naslovni nadškof peluzijski dr. Ivan Glavina ter bil večeraj pokopan v kapeli kapucinske cerkve v Trstu. — Zavod sv. Nikolaja v Trstu, ustanovljen v varstvo službujoče mladine, vrlo napreduje in se lahko ponaša že z lepimi uspehi.

(Slučaj kuge v Trstu.) V Trstu se je primeril slučaj najstrašnejše vseh nalezljivih bolezni, namreč slučaj kuge. Z ladijo »Polis Mytilene« je prišel v Trst mornar, ki je bolan v bolnišnico prenešen, kmalu umrl. Preiskava je dokazala domnevanje, da je mož umrl za kugo, vsled česar je vlada poklicala v Trst višjega sanit. svētnika profesorja dr. Weixelbauma, da stvar preišče. Ta slučaj je prebivalstvo zelo vznemirilo, osobito, ko je zaznalo se, da je tudi na Lloydovem parniku »Berenic« se primeril slučaj kuge. — Previdnost bi bila na vsak način na mestu.

(Vojak ustrelil tovariša.) V Kutni Gori je ustrelil infanterist Kolan 21. pešpolka spečega tovariša Nedveda. Tretji infanterist Krupička se je vsled strele zbudil, zato je Kolan ustrelil še nanj ter ga težko ranil. Morilca so zaprli. Bil je radi desertacije že večkrat kaznovan.

(16leten morilec.) Iz Siebenhirtena poročajo, da je 16letni mesarski pomočnik Rüttl v nedeljo zvečer počakal 19letnega opekarskega delavca Artnerja ter ga osuval z nožem tako, da je malo ur kasneje napadenec umrl. Artner je bil marljiv delavec, ki je skrbel za svoje stariše.

(Velika nesreča na železnici.) Iz Petersburga javljajo, da je pri postaji Oslipowicze skočil vlak s tira. Sedem oseb je bilo ubitih, devet teško ranjenih. Stroj in 14 vozov je razbitih.

(Ljudsko štetje) se kmalu začne. Do zadnjega decembra 1900, mora biti štetje dovršeno. «Občevalni jezik» bo zopet limanica, na katero se ujame več nezavednežev Slovanov!

(Častnik — tat.) V sredo zvečer so zaprli na Dunaju — v «Korošici» — poročnika Maksimilijana Machalitzkega radi tatvin. Hodil je k zlatninarjem in navidezno kupoval prstane. Vedno pa je odšel, ne da bi bil kaj izbral. No, odnesel je tako pri raznih tvrdkah nekaj dragocenih prstanov, mesto katerih je položil ponarejene. Pri poročniku so dobili večjo svoto denarja, mnogo prstanov in flaçon parfuma, katerega je tudi ukradel. Mož boluje menda na kleptomaniji.

(Uboj pri Čedadu.) Pri Čedadu na Bečeanskem se je zgodil izreden uboj. Žena je ubila s sekiro na polju svojega moža, ki je bil odšel pred leti od doma ter se je sedaj kar naenkrat vrnil — nenadoma za ženo, ki si je med tem časom zbrala družega ljubimca. V zvezi z umorom stojita tudi ljubimec in sin ubitega, kakih 18 let star mladenič, katera sta mrtvega moža prenesla s polja na cesto ter položila poleg njega zavoj sladkorja, češ, da se bo mislilo, da so ga ubili financarji. Sodnija pa je prišla na sled brezsrčni ženi, katere obleka je bila s krvjo napojena. Vse tri zločince so odvedli v zapor. Nič ni tako skrito, da bi ne postalo enkrat odkrito!

(Dva litra vina v petih minutah izpil.) Na Dunaju je sedela večja družba gospodov v neki gostilnici. Za šalo so stavili s 25letnim trgovcem Kunkejem, ali je možno izpiti dva litra vina v petih minutah. Kunke je dobil stav. Izpil je vino še prej, toda takoj nato se je onesvestil in zbuditi ga niso mogli. Odnesti so ga morali v bolnišnico, ker se je z alkoholom zastrupil.

(Roparski umor.) Iz Vratislave poročajo: Na avstrijsko-ruski meji, v Granici se je zgodil te dni zvečer grozen roparski umor. Posestnika posojilnice Emanuela Schneiderja, ki se je vozil vsaki dan v Granico v svojo menjalnico, je neznan zločinec ranil smrtno ter ga oropal 14.000 gld. Schneider je umrl.

(Delavsko mesto.) Ogerski trgovinski minister namerava sezidati za železničarje 2000 hiš pri Budapešti. Tako bi v budapeštanski občini bilo posebno delavsko mesto, in sicer največje, kar jih je doslej v Evropi. Načrti so potrjeni. Vsak luksus je izključen, a stanovanja morajo biti popolnoma primerna zdrav. predpisom in potrebam raznih delavskih vrst. Preskrbljena bodo s kanali, elektriko, vodovodom itd. Za tovarniške delavce se namerava sezidati mesto s 4000 hišami, kar pa še ni gotovo. — V Ljubljani si morajo delavci preskrbovati vse sami. Občinski zastop nima smisla za socialno delo. Minister Dipauli je dal sicer podporo za delavske hišice, a pod sedanjim ministerstvom bo težko kaj doseči.

(Anomalokoraks) se imenuje tič v Indiji, ki je še veliko bolj tatinski, nego naša sraka. Krade vse brez izjeme. Zavoje odpira s kljunom in pobira iz njih žreblje, nože, sploh vse, kar dobi, in nese v svoje gnezdo. Nedavno je sedela vesela družba na vrtu. Kar pade med njo nož iz zraka. Prestrašeni se ozro kvišku in vidijo nad seboj leteti anomalokoraksa. Vkradel je kuharju nož, ki mu je bil pretežak, in je padel iz kljuna.

(Belgijski kralj in postajni načelnik.) Na nekem incognito potovanju si je belgijski kralj Leopold brzojavno naročil svoj dvorni vlak ter se nepoznan podal na železnično postajo dotičnega kraja, da se odpelje z vlakom v Bruselj. Toda peron je bil za občinstvo zaprt. »Pardon, monsieur, nihče ne sme na peron, dokler ne odide kraljev

vlak«, nagovori postajni načelnik kralja-neznanca. Navidezno grozno nejevoljen je sklenil Leopold malo pošaliti se s strogim uradnikom, ter jel z vso silo riti mimo njega skozi izhodna vrata. »Proč s poti!« zakriči uradnik, ki je imel že itak dovolj opravka. Naš neznanec se pa odreže: »S tem vlakom, ki tam stoji, se hočem peljati. Radi Vas ga ne maram zamuditi.« »S tem vlakom se ne morete peljati, gospod, to je dvorni vlak.« »To me prav nič ne briga in ko bi bil tudi carjev vlak«, se odreže nejevoljno kralj in pahne od sebe nadležnega uradnika. »S tem vlakom bom zapustil to gnezdo, če se še tako togotite«. To je bilo uradniku preveč. Prime usiljenca za roko ter ga odvede z besedami: »Tukaj samo jaz zapovedujem in če se tako ne spravite s poti, Vas s silo iztiram s kolodvor«. Energično se je postavil kralj Leopold in strogi načelnik je že hotel izvršiti svojo grožnjo, kar pride kraljev adjutant ter nagovori neznanca z »Vaše Veličanstvo!« Kdo je bil bolj poparjen, kakor načelnik, kralj mu je pa smejoč se podal roko v priznanje njegove velike vneme za službene dolžnosti.

(Kapela cesarice Elizabete v Genevi.) Duhovnik Blanchard, spovednik Lucchenijev, je sklenil z mestnim zastopom pogodbo glede odstopa sveta za gradnjo spominske kapele.

Društvene zadeve.

(Pevsko in bralno društvo Maribor.) v Mariboru napravi dne 3. decembra t. l. Miklavžev večer v Narodnem domu. Spored objavimo prihodnjic.

(Politični shod pri Sv. Marjeti ob Pesnici) priredi v nedeljo dne 25. novembra jareninsko politično društvo. Nastopijo trije govorniki, med njimi veleposestnik Franc Mlakar iz Hošnice pri Slov. Bistrici. Shod bo zelo zanimiv. Marjetčani, Peterčani in drugi sosedje tedaj pa le vsi k Sv. Marjeti! Natančnejše vspered objavimo prihodnjic.

(Slomšekov večer) s slavnostnim govorom, z deklamovanjem Slomškovih pesmij, s petjem, tamburanjem in tombolo priredi »Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni« v nedeljo dne 26. novembra v gostilni »K angelju«. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo pri Sv. Benediktu) v Slov. gor. se ustanovi dne 19. novembra po večernicah v Selakovi gostilni s sledečim vsperedom: 1. Nagovor predsednika osnov. odbora. 2. O ljubezni do domovine in svojega naroda (govori dr. R. Pipuš). 3. Razlaganje pravil. 4. Vpisovanje udov. 5. Volitev odbora. 6. O kmetijskih zadrugah (govori g. J. Kač). Vmes tamburanje in petje gornjeradgonskih tamburašev in pevcev. K obilni udeležbi vabi osnovalni odbor.

(Bralno društvo v Cirkovcah.) V nedeljo dne 12. novembra se je ustanovilo bralno društvo v Cirkovcah. To društvo je bilo potrebno in se je od vseh strani težko pogrešalo. V nedeljo po večernicah se je zbralo toliko mož iz vseh vasij, da je bila šolska soba polna in so morali nekateri celo na hodniku stati. Ko so se njim prebrala in razjasnila društvena pravila, se je oglasilo nad 60 posestnikov, kateri so bili v društvo sprejeti. Potem se je vršila volitev odbora. Vse se je vršilo mirno in v najlepšem redu! Ako bode izvoljen odbor novo društvo dobro vodil, bode se društvo tudi lepo razvijalo. Denarne podpore mu ne bode manjkalo. Kajti darežljivost za novo društvo je bila že prvi dan velika, kar je dandanes redka prikazen. Tedaj na delo in Bog daj svoj blagoslov!

(Vabilo) k zborovanju obeh podružnic sv. Cirila in Metoda v Št. Juriju ob juž. žel. v nedeljo, dne 19. novembra t. l. ob 4 uri popoldne v gostilni g. F. Černovškega. Po zborovanju prosta zabava s petjem in godbo. K obilni udeležbi vabita vljudno odbora.

(Bralno društvo na Frankolovem) je zborovalo v nedeljo dne 5. novembra 1899 po večernicah v šolski sobi. Govoril je dež. potovalni učitelj g. Martin Jelovšek o živino-

reji vobče. Njegovemu jako navduševalnemu govoru so sledili poslušalci z vidnim veseljem. Posebno zanimala jih je mlekarstva in biko-rejska zadruga. Gospodu govorniku izrekamo tem potom pristržno zahvalo. V nedeljo dne 12. novembra 1899 konstituiral se je novi krajni šolski svet na Frankolovem. Načelnikom je bil izvoljen gsp. Dominik Bezenšek, namestnikom pa Jurij Petelinšek.

(V Konjicah) ima tamošno »kat. pol. društvo« zadnjo nedeljo pa binkošti dne 26. novembra 1899 ob 3. uri popoldne v svojih navadnih prostorih občni zbor. Razgovarjalo se bode o političnem položaji. Potovalni učitelj g. Mart. Jelovšek bode nadaljeval hvalevredni pouk o živinoreji. Društveniki imajo pravico, prijateljev našega društva seboj pripeljati. Odbor.

Politični shod v Št. Ilju v Slov. goricah.

Zopet je jareninsko politično društvo zbralo na svojem shodu lepo število navdušenih slovenskih kmetovalcev in sicer zadnjo nedeljo v Št. Ilju v Slov. gor. v prostorih narodnega gostilničarja Celcerja. Shod otvori društveni predsednik kapelan Gomilšek iskreno pozdravljajoč zbrane kmete ter povdarja, da je za Slovence dandanes nujno potrebno, da se povsod in pogosto zbirajo v posvet, kako se braniti pred raznimi sovražniki, prav tako, kakor so se predniki naši zbirali v posvet ob času turških navalov.

Na to dá besedo potovalnemu učitelju Ivanu Kaču, ki v prekrasnem govoru razloži navzočim korist in potrebo kmetijskih zadrug. Vsako leto bolj propada, ubožava slov. kmet. Drugod so kmetje že skoraj propali. V Galiciji, na Hrvaškem je siromaštvo doma, ker so edini oblastniki graščaki in židje, ki imajo kmeta v popolni oblasti. Nekdaj je cvetela Italija, zvali so jo drugi Egipt radi rodovitnosti. Danes je ni revnejše dežele od nje glede kmetijstva. Tam sta le dva stanova: bogataši in berači. Zato si Italijani iščejo kruha v tujini. Z najslabšo hrano so zadovoljni. Mi bi ne bili. Tudi na Slovenskem je ponekod že žalostno, najbolj na Dolenjskem. Ljudje se selijo v Ameriko, ker jih domača zemlja ne more prerediti. Če bi šlo tako naprej, kot zadnjih 50 let, v 25 letih popolnoma propade kmečki stan.

Kmetu je treba pomoči. Do sedaj se ni zgodilo nič. Država je preslaba. Obupati ni treba, še je rešitev in sicer v samoobrambi. Sam si pomagaj, na druge se ne zanašaj! Kmetje se morajo združiti v kmetijske zadruge zoper pglavitna svoja sovražnika: veliki kapital in ubožstvo.

Kmetijske zadruge so obogatile kmete v Švici, na Nemskem. Tam je vse premoženje med ljudstvom. Isto dosežemo lahko tudi Slovenci. Najprej zboljšajmo travnike z umetnimi gnojili. Dva-, trikrat več krme bomo imeli pa tudi toliko več živine redili. Ni vse eno, če imaš sedaj 5 glav živine, potem boš pa imel 10 glav. Prvikrat bo treba umetnega gnoja, sčasoma pa bomo imeli dovolj domačega. Žalska zadruga je letos kupila že 26 vagonov umetnih gnojil.

Ko bomo imeli več živine, pa ustanovimo mlekarne in sirarnice. Mlekarica v Št. Juriju ob Taboru že vrlo deluje. Liter mleka plača po 6 kr., posneto mleko pa še vsak dobi nazaj. Dobra krava da na leto do 2000 litrov mleka, kar znese 120 gld. Ni vse eno, če nam krava da le teleta, ali pa še 120 gld. zraven. S tem si bomo veliko pomagali.

Gorice nas zapuščajo, ker premalo gnojimo. Trs je oslabil. Iz goric smo 100 let ven jemali, notri pa smo metali le suhe veje. Z obilnejšim gnojenjem si bomo pomagali tudi tukaj. Poljske pridelke bomo skupno dražje prodajali. Sedaj nam prekupci, židi določajo ceno, potem pa jo bomo mi določali.

(Konec prih.)

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod. 10

Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

Zelo velika zaloga in nizke cene.

Priporočam svojo popolnoma novo sortirano zalogo: novošegnega suknja za moške in dame, vse vrste porhanta, oksfortov, posteljnine, perila, robcev, miznih prtov, servietov, bele in barvane tkanine, vsake vrste srajc, hlač, šalov, zimskih robcev, pletenih nogavic, volnenih in svilnatih robcev in vsakovrstne podlage. 2-10

Obilnemu obisku se priporočujoč, sem udani

Matevž Stergar,

V Gosposkih ulicah 11, k „Zvezdi“ v Mariboru.

K „Zvezdi“ v Gosposkih ulicah.

K „Zvezdi“ v Gosposkih ulicah.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom v Ptuj u zraven glavarstva

priporoča slav. občinstvu in prekupovalcem veliki izbor kovčkov platnenih in usnjatih, denarnic, pip lesenih in porcelanastih, denarnic, ustnikov, cevi zd pipe, žepnih nožev, škarij, nožev in vilic, žlic, britev, očal, šivank, igel za lase, glavnikov, krtačic, mila, parfumov, harmonik kakor tudi šila, dret, špagovine itd.

Dalje različnih krtač, remen in pasov, gumbov, brošk, prstanov in rinčic.

Istotam dobiva se lepi pismeni, kancelijski konceptni, svilnati in barvani papir, kovertov in vizitnic v vseh velikostih, prodaja se po zelo ugodni ceni.

Zaloga tiskovin, molitvenih in šolskih knjig. — Na veliko znižane cene, zunanja naročila se možno točno odposiljajo. Priporoča se z velespoštovanjem

4

J. N. Peteršič, Ptuj.

Najboljše strune za citre, gosli, kitare in tamburice.

Slomšekove

„PRIDIGE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8^o za uvod: «Vaje cerkvene zgovornosti» str. 1—150. — Potem I. del «Pridige ob nedeljah» (50) str. 51—248; II. del «Pridige ob zapovedanih praznikih» (20) str. 251—306; III. del «Pridige ob cerkvenih godovih» (12) str. 309—348; IV. del «Pridige ob godovih svetnikov sploh» (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skup a 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v „tiskarni sv. Cirila v Mariboru“ pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca v Mariboru,

Kokoschinegg-Allee, Hilarinsstrasse, Carneristrasse.



Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 41

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Triljeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škropilnice proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov. Aparate za sumporavanje lozov.



Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav.

Slamoreznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju,

II/2 Praterstrasse 49. 17-20

Zastopniki se iščejo. — Ceniki brezplačno. — Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati.

10 tisuč

cepljenega trsja na podlagi rip. portalis in rupertris Monticola različnih sort kakor: Mosler, Valschriesling, Portugieser beli, Sylvaner, Veltliner, Trunta, in Beli rafol 1000 komadov 180 kron, tudi imam 4000 komadov divjakov riparia portalis 1000 komadov 16 kron. Trte se bodo odajale ali jeseni ali pa spomladi prihod. leta in so dobro ukoreninjene in zaraščene ter za vsako trto jamčim. — Oglasiti se je vsaj do novega leta pri gospodu 2-5

Anton Slodnjak, trtničarju v Juršincih pri Ptuj.

Mlinar

Če bi v mariborski okolici ali kje drugod na Slov. Štajarskem na majhni vodi potrebovali mlinarja za prihodnje leto, sem na razpolago. Kdo? Pove upravništvo «Slov. Gosp.» 2-2

Občinski tajnik!

Službo občinskega tajnika želi sprejeti večletni občinski praktikant.

Naslov pove upr. tega lista.

Prostovoljno se prodaja

posestvo z logom, travniki in njivami pri sv. Miklavžu blizu Slov. Gradca. Les vreden 4000 gld. Poslopje v dobrem stanu. Hiša z dobro obiskovano gostilno ob cesti, mala trgovina, žaga, dom. kovačnica, 14 goved, 3 konji in obilno drugega inventarja se vse takoj odda za 12.000 gld. — Natančneje se izve pri lastniku

A. Sušec, in Güntherju v Slovenjem Gradcu.

Vizitnice zelo elegantno izdelane, gotovljene, oglednice, kuverte s firmo najceneje v tiskarni sv. Cirila, Maribor.

The Gresham

največje zavarovalno društvo na življenje.

Aktiva društva do 31. decbr. 1897 K 159.997,579 —
Letno vplačilo premij » 28.823,375 —
Izplačane zavarovalnine od l. 1848 » 343.860,067 —
Novih zavarovancev 7468 za svoto » 67.331,351-91

Kdor bi si rad življenje zavaroval, naj naznani po dopisnici naslov in naznani se mu vse potrebno. — Dopisuje se slovensko, hrvaško, nemško in italijansko.

Zastopnik Karol Scheidbach, knjigotržec, v Mariboru, Gosposka ulica 28. 4-5

Dopisnice razglednice

(Ansichtskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora doposlati fotografijo dotičnega kraja.

Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.

Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.

P. n.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem svojo trgovino premestil v

Poštne ulice št. 3.

in da sem jo z zimskim blagom popolnoma na novo založil.

Posebno priporočam mojo veliko zalogo **suknenega blaga za moške obleke, vsake vrste volne in porhante za ženske obleke, Jägerjove srajce, zimske robce, odeje in koce** po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Dolenc.

Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.

Janez Schindler,

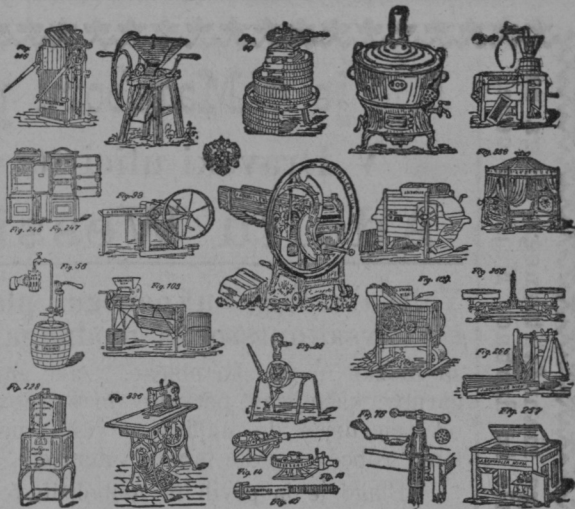
Dunaj III., Erdbergstr. 12,

pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 14-18 lastnik privilegij.

Dunaj III., Erdberg strasse



Na želodec

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Herti**, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naradni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojčkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest**, Maribor, Gosposke ulice. 40-50

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. **Zdravilski konjak za bolstnike in okrevance** kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekaonico. 42

Naznanilo.

Dovoljujem si naznaniti častitim gospod v mestu in na deželi, da izdelujem obleke vsake vrste po najnovejših dunajskih in berlinskih modnih časnikih in to zelo elegantno in po nizki ceni.

Poučujem tudi v prikrojevanji in izdelovanju oblek po zelo lahkem načinu.

Priporočujoč se, da me počastite z mnogobrojnimi naročili se bilježim udano 5-

Tončika Koren,

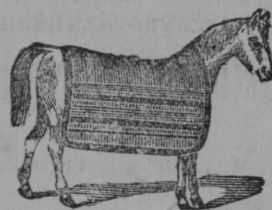
krojačica za ženske obleke Maribor. Nagystrasse št. 10

Naznanja

Martina Muršeca bila) prodaja naravno domače žganje po zelo nizki ceni. — Posebno se priporoča za delavce droženka, tropinsko in slivovka, katero tam v vsaki meri in po jako nizki ceni dobite. Poskusite in prepričali se bode, da je tam resnično dobro kupiti in da bo vsaki z žganjem zadovoljen. Al. Mir. 14

Službo

išče oženjen mož. 4 osebe vse izurjene za kmečko delo. Šel bi tudi za hlapca, kjer rabijo oženjene. Naslov pove upr. lista. 2-2



Izvrstne gospodarske

konjske odeje

145x200 cm. velike (torej pokrijejo celega honja) s 3 širokimi bordurami, debele, močne in tople kakor kožuhovina, se zavoljo priprostitih bordur prodajajo po prav nizki ceni naravnost gospodarjem na kmetih in sicer

1 komad 2 gld. 25 kr., par pa po 4 gld. 20 kr.

Franco, če se jih vzame nad 6 parov. — Denar se naprej pošlje ali s povzetjem. 1-3

Natančni naslovi se pošiljajo

M. Schwager, Dunaj II/1

Glockengasse 9.

Na tisoče priznalnih pisem in naročil.

se Vam, da se v novi žganjariji v barvarski ulici 7, v Ptui, (v hiši kjer je poprej prodajalnica

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Na prodaj.

Uršula Anderluh, posestnica na Sladki gori pošta Šmarje pri Jelšah, prodaje svoje posestvo obstoječe iz prostorne hiše, dveh vinogradov in enega hleva. To posestvo bi bilo posebno primerno za kakega mašnika penzionista, ker je samo tri minute oddaljeno pa tudi za trgovino bi se lahko porabilo. Natančneje se izve pri posestnici ali pa pri **P. Ananija** vikar, frančiškanski samostan, v Brežicah. 3-3



Avtonomatična past za množico živalij.

Za podgane gl. 2, za miši gl. 1-20. Vlovi v eni noči, ne da bi se pazilo na njo, do 40 komadov, ne zapusti nobenega duha in se stavi sama. **Past za ščurke** (grile) „Eolipse“, polovi v eni noči po 1000 ščurkov ali grilov. Stane gld. 1-20. Povsod najboljši uspehi. Se pošilja proti poštanim povzetjem. 11-12

M. Feiht, Dunaj, II./b, Taborstrasse 11.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Javna zahvala.

Podpisani je imel pri banki »Slaviji« za veliko svoto zavarovano gospodarsko poslopje, katero pa mu je ogenj, povzročen od strele, skoro popolnoma vničil. Vrh tega še sem zamudil za nekaj tednov določen rok za vplačevanje zavarovalnine. Vkljub temu mi je »Slavija« izplačala 671 gld. 12 kr. zavarovalnine. Dolžnost me veže, da tem potom javno izrečem svojo zahvalo banki »Slaviji« ter jo iskreno priporočam slovenskim posestnikom v zavarovanje.

Sv. Benedikt v Slov. gor., 14. novembra 1899.

Janez Elbl, občinski predstojnik.

Razglas!

Po predlogu varuha Matevža Dounig-a dovolila se je prosto-voljna, sodna prodaja k zapuščini dne 15. oktobra t. l. v hočem Pohorji št. 47 umrle posestnice in skrbjenke Marije Bresner spadajočih posestev in premičnin ter se odredila

na **ponedeljek 20. novembra t. l.** na licu mesta začeni ob 9 uri predpoldne v Zgornjih Hočah št. 15. Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji ležijo tukaj, št. 3, na vpogled.

C. kr. okr. sodišče v Mariboru odd. V. 11. novembra 1899.

Na znanje!

Da pojasnim zmotljivo govorjenje, naznanjam, da sem kupil trgovino g. V. Wanousa na voglu glavnega trga in dolgih ulic (Langgasse) v Radgoni, katera se je že 35 let pečala s prodajo špecerij, zelišč in semenj. Ker sem bil v tej trgovini 10 let, se spoznam s prodajo zelišč in imam postavno pravico prodajati jih. V trgovini se ni zgodila nikaka prememba. Jaz ostanem zvest dozdajemu trgovskemu principu, prizadeval si bom reelno in po najnižji ceni z najboljšim blagom ustrezati svojim odjemalcem. 2

Priporočam kavo izbornih vrst, tudi dobro praženo, sladkor riž po vsaki ceni, ječmenovo kašo, rozine, vinske jagode, čisto svinjsko mast, špeh, slive, sveče, milo, škrob, kakao, čokolado, dišave, olja vsake vrste, žganje, cvet čaj in rum, kakor tudi vsa postavno dovoljena sortirana zelešča, korenje, semena.

Priporočaje se p. n. občinstvu obljubim, da bom vsem najtočneje stregel. — Z odličnim spoštovanjem

Rihard Prettnar,

prej V. Wanous, trgovina špecerij, materialij in semenj v Radgoni.

Oznani!

Dne 2. januarja 1900 se začne polletni poduk na deželni podkovalni šoli v Gradcu in odda se pridnim in potrebnim kovačem 10 dež. stip. po 50 gld. s prostim stanovanjem, kolikor še bo prostora v zavodu; po tem še od več okrajnih zastopov enako po 50 gld.

Pogoji so 18-letna starost, zdravje in kreпка vzrast, domovinska pravica na Štajarskem, dobra dovršena ljudska šola in delovanje vsaj dveletno kot podkovalni kovač.

Vrh tega se mora še vsak prosilec z reverzom zavezati, da bode dovršivši pouk, podkovalno obrt najmanj tri leta na Štajarskem, oziroma v tistem okraju, od katerega bi stipendijo prejel, kot mojster ali pomočnik izvrševal.

Prošnje z reverzom, s krstnim in domovinskim listom, s spričevalom o zdravju in o šolskem pouku, z učilnim pismom, delalsko knjigo ter s spričevalom o premoženju in obnašanju, naj se vložijo pri deželnem odboru najdalje do konca

novembra 1899

Kovači, ki jim ni toliko za stipendijo, kolikor samo za pouk, pa se naj z dokazom 18-letne starosti, dobro dovršene ljudske šole in delalskega poleg učilnega lista, dveletnega delovanja v kovačnici v prvih treh dneh poučevanja pri ravnatelju šole oglasijo.

Gradec, 7. novembra 1899.

Štaj. deželni odbor.

Na novo zidana hiša

v Spodnjih Poberžah štev. 171 na cesti do Marije v Brezje z nekaj zemlje za vrt se proda pod ugodnimi pogoji. 3-1

Stavba nove šole!

Proračunjena je na 29.000 gld. in se bo oddala po dražbi

dne 23. novembra t. l.

ob 10. uri predpoldne v šoli v Cirkovcah. Posamezna dela se bodo oddajala skupno ali tudi posebej. Načrti, proračun in drugi pogoji se zamorejo ogledati v šoli v Cirkovcah.

Krajni š. svet v Cirkovcah.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,

trgovec v Celju

v „**Narodnem domu**“

in „**pri kroni**“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, in jih bom dobro plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, zelod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Kupujem vsakovrstno sadje za prešati kakor tudi namizno na cele vagone in tudi manj. Kdor ima kaj pošlji ceno in vzorce.

Z velespoštovanjem 7—

Anton P. Kolenc.

„Pri dobrem pastirji!“

Kje je v Mariboru po ceni?
V Dravski ulici št. 4, pri **Adolfu Wessiaku.**

Velika zaloga suknenega, platnenega in vsakovrstnega modnega blaga za moške in ženske obleke, vsake vrste štofov, kamgarnov, kašmirjev, perkalov in satinov v vseh barvah od najcenejše do najfinejše vrste, navadnih in svilenih robcev, gorke srajce, manšete, zavrtnike itd.

Blago je iz prvih in najboljših tovarn in ni preležano, vendar pa lahko vsacega prav ceno postreže 2-6 udani trgovec **Adolf Wessiak.**

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno. Najnižje cene.

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zalogo

novih

glasovirjev

in

pijanin

(s križnimi strunami, orehovo polituro, črni in ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznačnem sestavu iz najboljših tovarn po

tovarniških cenah. 10—12

Glasovirji „Ehrbar“!

Jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo.

Posojila po najnižji ceni.

Na prodaj.

Hiša, v kateri je trgovina mešanega blaga, prodaja c. kr. tabaka in pismenih znamk. Stoji na najlepšem prostoru in v denarnem kraju blizu šole in med dvema cerkvama brez konkurence. Več pove **Franc Golčer v Čadrami p. Oplotnica.** 1-3

Na prodaj

hram na Teznu št. 105, se takoj proda, ali se da v najem, več pove lastnik **F. B. Poberschgasse 7.**

Učenec

z dobrim spričevalom se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga. Ponudbe naj se pošlje na upravnništvo lista.

Na prodaj.

Kmečko poslopje, mlin s 3 tečaji, stope, preša za olje, zemljišča okoli 30 oralov, obstoječe iz njiv, travnikov, sadonosnika, gozda in gorice z viničarsko hišo. Hram je nov, ima 3 sobe, kuhinjo in obokano klet. Mlin na dobri močni vodi. Vse v lepem kraju na dobri poti ter sodi za kako gostilno, pol ure od cerkve. Proda se zaradi bolezni posestnikov. Več o tem se izve pri **Janezu Zizek na Ščavnici p. Radgona.**

Pratike in koledarji

za 1900 se dobivajo 5 na drobno in debelo v trgovini **J. N. Petersiča v Ptuj.**